ב ס ״ ד

בהיכלו

פרשת **עקב** תשפ״ד

גליון מס **133**

מיסודו של
מרן מוהרא״ש זי״ע

בנשיאות מו״ר
הרה״צ ר׳
יצחק שמואל
אהרן לעזער
שליט״א

מִלְמַטָּה לְמַעְלָה

לְרִקּוּד רוֹקְדִים עִם הָרַגְלַיִם, אֶפְשָׁר לְמִחְאַ כַּפַּיִם בְּשִׂמְחָה, לַעֲשׂוֹת תְּנוּעוֹת שֶׁל שִׂמְחָה עִם הָרֹאשׁ, אֲבָל לִרְקֹד, לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים - זֶה עוֹשִׂים רַק עִם הָרַגְלַיִם - הַמָּקוֹם הֵכִי נָמוּךְ בָּאָדָם, כִּי זֶהוּ בְּדִיּוּק סוֹד הַכֹּחַ שֶׁל הַשִּׂמְחָה, כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הָמוֹן, מַעֲצָמוֹ, מִבֵּיתוֹ, מִסּוֹבְבָיו, הוּא מַמָּשׁ מַרְגִּישׁ חֶתְיכַת "עָקֵב" - מְאֹד לְמַטָּה, **אַף עַל פִּי כֵן הוּא יָכוֹל לְהַצְלִיחַ לָצֵאת מִשָּׁם, לַעֲלוֹת וּלְהַצְלִיחַ מְאֹד בְּחַיָּיו עַל יְדֵי הַכֹּחַ הַזֶּה. זֶה מַהוּת הָרִקּוּד - לְהַפֵּךְ מִלְמַטָּה לְמַעְלָה** (שִׂיחוֹת הַר״ן סִימָן פ״ו).

עַל הַפָּסוּק הָרִאשׁוֹן בְּפָרָשָׁתֵנוּ "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן", מְגִלָּה רַבֵּנוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה צְרִיכָה לִהְיוֹת כָּל כָּךְ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לָרַגְלַיִם, "וְהָיָה" - לָשׁוֹן שֶׁל שִׂמְחָה (מִדְרָשׁ רַבָּה נָשׂא פ יג), צְרִיכָה לְהַגִּיעַ עַד ה"עֵקֶב" הָרַגְלַיִם, שֶׁהָאָדָם יַתְחִיל לְרַקֵּד מִשִּׂמְחָה.

מוֹהַרַ״שׁ הָיָה רָגִיל לוֹמַר - מַדּוּעַ "וְהָיָה" הוּא לְשׁוֹן שִׂמְחָה, בְּשׁוֹנָה מִלְּשׁוֹן "וַיְהִי" שֶׁעָלָיו אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ זַ״ל (מְגִלָּה י׳, ע״ב) שֶׁהוּא לְשׁוֹן צַעַר? **כִּי הוּא לְשׁוֹן עָתִיד**, מִי שֶׁמִּתְבַּלְבֵּל תָּמִיד עִם הֶעָבָר, מַה הָיָה וְאֵיךְ הָיָה, אֵינוֹ יָכוֹל לִשְׂמֹחַ בֶּאֱמֶת, אָדָם שֶׁמַּחֲלִיט **"מַה שֶּׁהָיָה הָיָה, מַה יּוֹאִיל כָּעֵת לַחֲשֹׁב מִמָּה שֶׁסָּבַלְתִּי קֹדֶם? מֻתְרָגַע הַזֶּה יֵשׁ לִי אֶפְשָׁרוּת לְקַפֵּץ עַל הַכֹּל לְהַתְחִיל לְשִׂמֹחַ וְלִרְקֹד!"**, הוּא יָכוֹל לִזְכּוֹת לְשִׂמְחָה וְלִדְבָרִים הַנִּפְלָאִים שֶׁזּוֹכִים עַל יָדָהּ.



לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים - זֶה עוֹשִׂים רַק עִם הָרַגְלַיִם - הַמָּקוֹם הֵכִי נָמוּךְ בָּאָדָם

אֲנִי לֹא עוֹשֶׂה כְּלוּם

אַךְ עַל מָה בְּדִיּוּק אֲנִי יָכוֹל לִשְׂמֹחַ עַכְשָׁו? כִּי אֲנִי מַחְדִּיר בְּעַצְמִי יְדִיעָה בְּרוּרָה "הַכֹּל נַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אֲנִי לֹא עוֹשֶׂה כְּלוּם, הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַנְהִיג אֶת הָעוֹלָם, לָמָּה שֶׁלֹּא אֶמְסֹר אֶת עַצְמִי לְכִתְחִלָּה אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא?"...

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (שִׂיחוֹת הַר״ן, סִימָן ב) **טוֹב מְאֹד לְהַשְׁלִיךְ עַצְמוֹ עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְלִסְמֹךְ עָלָיו, וְדַרְכִּי כְּשֶׁבָּא הַיּוֹם - אֲנִי מוֹסֵר כָּל הַתְּנוּעוֹת שֶׁלִּי וְשֶׁל בָּנַי וְהַתְּלוּיִם בִּי עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּהְיֶה הַכֹּל כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה טוֹב מְאֹד**", אֵיזוֹ הַשָּׁגָה נִפְלָאָה! אַתָּה יָכוֹל לְדַבֵּר עִם הַשֵּׁם בַּבֹּקֶר וְלוֹמַר: **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי מוֹסֵר לְךָ הַכֹּל, אוֹתִי וְאִשְׁתִּי וְהַיְלָדִים"**, וְאָז, אוֹמֵר רַבֵּנוּ "אֵין צָרִיךְ לְדַאֹג וְלַחֲשֹׁב כְּלָל אִם מִתְנַהֵג כָּרָאוּי אִם לָאו, מֵאַחַר שֶׁסּוֹמֵךְ עָלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִם הוּא יִתְבָּרַךְ רוֹצֶה בְּעִנְיָן אַחֵר, הוּא מְרָצֶה לְהִתְנַהֵג בְּעִנְיָן אַחֵר, כִּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ", אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִחְיוֹת כָּכָה אֵין שׁוּם דָּבָר יָכוֹל לְבַלְבֵּל אוֹתוֹ, כַּמּוּבָן אֲנִי מְנַסֶּה לַעֲשׂוֹת כָּל מַה שֶּׁאֲנִי יָכוֹל, אֲבָל אִם קָרָה מַשֶּׁהוּ וְלֹא הִצְלַחְתִּי בְּאֵיזֶה דָּבָר מֵאֵיזוֹ סִבָּה שֶׁתִּהְיֶה - אֲנִי לֹא מַאֲשִׁים אֶת עַצְמִי, **כָּךְ סִבְּבָה הַהַשְׁגָּחָה הָעֶלְיוֹנָה!**

"בְּבֵית הַזֶּה יֵשׁ שִׂמְחָה!"

כָּל אֶחָד רוֹצֶה שֶׁבֵּיתוֹ יִהְיֶה מָלֵא שִׂמְחָה, לְפְעָמִים אָדָם חוֹזֵר, וְיֵשׁ אֵיזֶה מֶתַח, מַשֶּׁהוּ לֹא הָלַךְ בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁרָצוּ, אִם אֵין לוֹ קְצָת שֵׂכֶל, הוּא יָכוֹל לְהוֹסִיף עַל זֶה יוֹתֵר... לְהָעִיר כָּל מִינֵי דְּבָרִים וְכוּ'. אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ אֶת הַלִּמּוּד הַזֶּה, שֶׁלּוֹקְחִים אֶת הָעֶקֶב, אֶת הַמַּצָּב הַנָּמוּךְ הַזֶּה, וְהוֹפְכִים אוֹתוֹ לְשִׂמְחָה, יוֹדְעִים שֶׁאֵין לָנוּ אֶלָּא לְהִסְתַּפֵּק עַל הֶעָתִיד, **מַה אֲנִי עַכְשָׁו יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שֶׁיִּהְיֶה שִׂמְחָה,** וְיוֹדְעִים שֶׁרַק הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַנְהִיג הַכֹּל, הוּא הוֹפֵךְ הַכֹּל לְשִׂמְחָה, **הוּא מֵרִים אֶת הַשִּׂמְחָה אֵצֶל הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים, הוּא מַרְאֶה לְכֻלָּם שֶׁ"בַּבַּיִת הַזֶּה יֵשׁ שִׂמְחָה!"**, כַּמָּה זֶה חָשׁוּב בַּדּוֹר שֶׁלָּנוּ, שֶׁהַיְלָדִים יִהְיוּ שְׂמֵחִים עִם הַיַּהֲדוּת, שֶׁיַּרְגִּישׁוּ טַעַם הַחַיִּים הַטּוֹבִים, הֵם צְרִיכִים לִרְאוֹת זֹאת אֵצֶל הַהוֹרִים, אֶת הַשִּׂמְחָה, אֶת הַכּוֹחוֹת שֶׁהֵם מַכְנִיסִים תָּמִיד לְהִתְרוֹמֵם וְלִשְׂמֹחַ מִכָּל מָצָב.

(מִתּוֹךְ אִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל עֵקֶב תשפ״ג).

נחלת

לֹא אוֹמְרִים כָּכָה

פַּעַם אַחַת דִּבְּרוּ לִפְנֵי מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל עַל אֵיזֶה עִנְיָן, עָנָה וְאָמַר אֶחָד מֵהַשּׁוֹמְעִים: אֵיךְ גְּלֵייבּ נִישְׁט אַז עֶס קֶען אַזוֹי זַיין [אֵינִי מַאֲמִין שֶׁדָּבָר זֶה יָכוֹל לִהְיוֹת], כְּדֶרֶךְ הָעוֹלָם כְּשֶׁמְּדַבְּרִים וְאֵינָם רוֹצִים לְקַבֵּל דִּבְרֵי הַשֵּׁנִי, אֲזַי אוֹמְרִים: אֵיךְ גְּלֵייבּ נִישְׁט אִין דֶּעם - אֲנִי לֹא מַאֲמִין בָּזֶה, וְכַדּוֹמֶה. עָנָה וְאָמַר מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל: "אַ אִיד טָאר נִישְׁט זַיין רָגִיל אִין אַזָא וָאוְרְט 'אֵיךְ גְּלֵייבּ נִישְׁט'" [יְהוּדִי אָסוּר לוֹ, שֶׁיִּהְיֶה שָׁגוּר בִּלְשׁוֹנוֹ מִלָּה כָּזוֹ: "אֵינִי מַאֲמִין"], "וּוִילְסְטוּ זָאג עֶס קֶען נִישְׁט זַיין, אָדָער עֶס אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען אָבֶּער הִיטְן זִיךְ פּוּן אַזָא וָאוְרְט" [אַתָּה רוֹצֶה תֹּאמַר דָּבָר זֶה: לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת, אוֹ לֹא הָיָה דָּבָר זֶה, אֲבָל צְרִיכִים לִשְׁמֹר אֶת עַצְמוֹ מִדִּבּוּר כָּזֶה]. [וְכָל זֶה דִּבֵּר לָעִנְיָן הִתְחַזְּקוּת בֶּאֱמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ גְּלֵייבּ - אֲנִי מַאֲמִין, עַד שֶׁאֶפְלּוּ כְּשֶׁמְּדַבְּרִים בְּמִלֵּי דְּעָלְמָא, שֶׁלֹּא יִתְעָרֵב אֶצְלוֹ דִּבּוּר כָּזֶה אֵינִי מַאֲמִין"].

אֲשֶׁר בַּנַּחַל מִכְתָּב דתתקפ״ד

דיבור אחד

דְּעוּ לָכֶם בִּידִיעָה בְּרוּרָה, אֲשֶׁר הַמַּצָּב יִשְׁתַּנֶּה, אִם תְּרַגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּשִׂמְחָה הָאֱם שֶׁלָּכֶם, וְתִסְפְּרוּ לוֹ יִתְבָּרַךְ בִּפְרָטֵי פְּרָטִיּוּת כָּל מַה שֶּׁמַּעִיק וּמַצִּיק לָכֶם, כִּי רַק בָּזֶה תָּלוּי הַבִּטָּחוֹן - כְּשֶׁאָדָם בָּא וּמְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּמְסַפֵּר לוֹ יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לִבּוֹ. וְאִם הֱיִיתֶם יוֹדְעִים מַה זֶּה לְדַבֵּר אֶל הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ - לֹא הֱיִיתֶם מַפְסִיקִים (קוֹנטרס ׳המצב ישתנה׳ אות א)

לְהָכִין אֶת הַכֵּלִים

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ לְסֵדֶר עֵקֶב טו"ב מְנַחֵם אָב הַתשפ"ג

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בִּיבְנְאֶל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יַשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשָּׁבוּעַ קוֹרִין אֶת פָּרָשַׁת עֵקֶב, וְהַשֵּׁם שֶׁל הַפָּרָשָׁה מַזְכִּיר וּמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ הֵיטֵב עַל הַסּוֹף וְהַתַּכְלִית שֶׁל הַשָּׁנָה, שֶׁהִנֵּה יְמֵי אֱלוּל מִתְקָרְבִים וּבָאִים, וְעָלֵינוּ לְהָכִין עַצְמֵנוּ בַּהֲכָנָה דְּרָבָּה לְקִרַאת יְמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים, וּלְהָכִין אֶת הַכֵּלִים שֶׁנּוּכַל לְקַבֵּל בְּתוֹכָם שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת, וְאַף אֶחָד לֹא יַגִּיד שֶׁאֲחַרְתִּי וּפִסְפַּסְתִּי, רַק יְזָדְרֵז מְאֹד עַכְשָׁו, בְּעֵקֶב וְסוֹף הַשָּׁנָה לַחֲטֹף כָּל מַה שֶּׁיָּכוֹל בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה וּבְמִצְוֹות וּמַעֲשִׂים טוֹבִים וַעֲשִׂיַּת צְדָקָה וְחֶסֶד, וְאָז יִתְקַיֵּם אֶצְלוֹ: "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה", אֵין **וְהָיָה** אֶלָּא לָשׁוֹן שִׂמְחָה, שֶׁיִּשְׂמַח מְאֹד שֶׁלְּכָל הַפָּחוֹת עַכְשָׁו בְּעֵקֶב וּבְסוֹף הַשָּׁנָה יִזְכֶּה לִשְׁמֹעַ **אֶת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה**, וּלְהַמְתִּיק מֵעָלָיו אֶת כָּל הַדִּינִים וְהַמִּשְׁפָּטִים, **וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם**, לְזַהֵר בִּשְׁמִירַת הַתּוֹרָה וַעֲשִׂיַּת הַמִּצְוֹות, וְאָז יְקַבֵּל אֶת הַבְטָחַת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, **וְשָׁמַר ה' אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְגוֹ'**, וְנִזְכֶּה לְכָל הַטּוֹב הָאֲמִתִּי וְהַנִּצְחִי הַמְּיֹעָד לָבוֹא עָלֵינוּ.

עַל כֵּן בּוֹאוּ וְנִזְדָּרֵז מְאֹד בְּיָמִים אֵלּוּ שֶׁלְּאַחַר ט"ו בְּאָב, שֶׁכְּבָר הִתְחִילָה הָאָרַת הַיָּמִים הַנּוֹרָאִים הַבָּאִים עָלֵינוּ לְטוֹבָה, וְנַחֲטֹף אוֹצָרוֹת שֶׁל לְמוּדִים טוֹבִים, תִּקּוּנֵי זֹהַר, סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל אֲמִירַת תְּהִלִּים וְכוּ' וְכוּ', כָּל מַה שֶּׁלִּבֵּנוּ חָפֵץ, וּבוֹאוּ נָכִין עַצְמֵנוּ לְקִרַאת רֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל, וּלְהָכִין מַתָּנָה יָפָה וַחֲשׁוּבָה לְהָבִיא לְרַבֵּנוּ זַ"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִם מוֹהֲרַנַ"תְ זַ"ל אָמַר שֶׁבִּימֵי אֱלוּל הַקְּדוֹשִׁים מְצֻוֶּה לוֹמַר כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁהֵם הֶלְקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן וְסֵפֶר הַמִּדּוֹת וְסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת וְשִׂיחוֹת הַרַ"ן מִתְּחִלָּתָם וְעַד סוֹפָם, וְזֶה מוֹעִיל מְאֹד, לָמָּה לֹא נִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם אֶת זֶה בְּתָמִימוּת וּפְשִׁיטוּת גְּמוּרָה, שֶׁזֶּה כַּמּוּבָן הַמַּתָּנָה הֲכִי יָפָה שֶׁיְּכוֹלִים לְהָבִיא לְרַבֵּנוּ זַ"ל, שֶׁאֲנַחְנוּ מַרְאִים שֶׁלָּמַדְנוּ אֶת סִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים.

עַל כֵּן בּוֹאוּ נָא מִשַּׁבָּת זֹאת שֶׁכְּבָר מְרִיחִים בָּאֲוִיר יְמֵי אֱלוּל וִימֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים, וְנִשְׁתַּדֵּל לְהוֹסִיף בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה כָּל מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ יְכוֹלִים, וְנִתְפַּלֵּל הַרְבֵּה שֶׁנִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְרַבֵּנוּ זַ"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּלְהִתְפַּלֵּל בְּיַחַד בְּבִנְיַן אֲמוּנָתֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה "קְלוֹיז מוֹהֲרָא"שׁ", וְלִפְעֹל בְּעַד כֻּלָּנוּ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, שָׁנָה טוֹבָה וּמְבֹרֶכֶת, שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה.

הַמַּאֲחֵל לָכֶם שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

יפתח שמואל טרוין ליעניא

שו"ת ברסלב
מאת מוהרא"ש זי"ע

מָה עוֹשִׂים בֵּבִין הַזְּמַנִּים?

לְכָבוֹד הַצַּדִּיק שְׁלִיטָ"א, שָׁלוֹם וּבְרָכָה. בַּיָּמִים הַקְּרוֹבִים יֵצְאוּ כָּל הַתַּלְמִידִים, הַבַּחוּרִים וְאַבְרְכֵי הַכּוֹלְלִים לִימֵי 'בֵּין הַזְּמַנִּים'. כֵּיצַד רָאוּי לְנַצֵּל אֶת הַיָּמִים הָאֵלּוּ שֶׁבָּהֶם לֹא נִמְצָאִים בֵּין כָּתְלֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ?

תשובה



בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹם ד' לְסֵדֶר וְאֶתְחַנַּן י' מְנַחֵם־אָב התשע"ג

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נֵרוֹ יָאִיר, לָנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי מָכֹרָח לְהַגִּיד לְךָ שֶׁאֵין דָּבָר כָּזֶה 'בֵּין הַזְּמַנִּים' וְכוּ', כִּי רַק פַּעַם אַחַת יֵשׁ זְמַן שֶׁנִּקְרָא 'בֵּין הַזְּמַנִּים', שֶׁזֶּה בֵּין הַמִּיתָה לִקְבוּרָה, כִּי מֵהָרֶגַע שֶׁאָדָם מֵת וְעַד שֶׁקּוֹבְרִים אוֹתוֹ לוֹקֵחַ קְצָת זְמַן, וְזֶה נִקְרָא 'בֵּין הַזְּמַנִּים', וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (שַׁבָּת פ"ג:) אָמַר רַבִּי יוֹנָתָן: לְעוֹלָם אַל יִמְנַע אָדָם אֶת עַצְמוֹ מִבֵּית הַמִּדְרָשׁ וּמִדִּבְרֵי תוֹרָה וַאֲפִלּוּ בִּשְׁעַת מִיתָה, שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר י"ט) "זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי יָמוּת בְּאֹהֶל" - אֲפִילּוּ בִּשְׁעַת מִיתָה תְּהֵא עוֹסֵק בַּתּוֹרָה.

צְרִיכִים לַחְקוֹק בְּדַעְתּוֹ שֶׁאֵין דָּבָר כָּזֶה

וְאֵין מֻשָּׂג כָּזֶה 'הַחֹפֶשׁ הַגָּדוֹל', כִּי כָּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת ל.) לְעוֹלָם יַעֲסֹק אָדָם בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת קֹדֶם שֶׁיָּמוּת, שֶׁכֵּיוָן שֶׁמֵּת - בָּטֵל מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת, וְאֵין לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁבַח בּוֹ, וְהַיְנוּ דְּאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: מַאי דִּכְתִיב (תְּהִלִּים פח, ו): "בַּמֵּתִים חָפְשִׁי"? כֵּיוָן שֶׁמֵּת אָדָם - נַעֲשָׂה חָפְשִׁי מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמִּצְוֹת; רַק כְּשֶׁאָדָם נִפְטָר אָז יֵשׁ לוֹ חֹפֶשׁ גָּדוֹל.

נָא וְנָא עֲשֵׂה כָּל מַה שֶּׁבִּיכָלְתְּךָ לִלְמֹד בְּכָל יוֹם מִקְרָא: מְפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, מִשְׁנָה: לִגְרֹס בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, גְּמָרָא: לְהְיוֹת חָזָק מְאֹד לִלְמֹד אֶת הַדַּף הַיּוֹמִי, כִּי דַּף גְּמָרָא לְיוֹם זֶה חִיּוּת לַנֶּפֶשׁ, וְתַחֲזֹר אֶת הַדַּף כַּמָּה פְּעָמִים, עַל כָּל פָּנִים גְּמָרָא וְרַשִׁ"י, וּשְׁלֹשֶׁת הַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ הֵם עִקַּר הָעֲשִׂירוּת שֶׁל הָאָדָם, כִּי לְהֶפֶךְ, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת ק"כ.) "וּבְבֵיתִי אֵין לֶחֶם וְאֵין שִׂמְלָה" (יְשַׁעְיָה ג, ז) - שֶׁאֵין בְּיָדִי לֹא מִקְרָא וְלֹא מִשְׁנָה וְלֹא תַּלְמוּד; שֶׁזֶּה נִקְרָא עָנִי מִי שֶׁלֹּא לוֹמֵד בְּכָל יוֹם אֶת שְׁלֹשֶׁת הַלִּמּוּדִים הָאֵלּוּ.

הָעִקָּר תַּרְגִּיל אֶת עַצְמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר כָּל דִּבּוּר וְדִבּוּר שֶׁמְּדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ זוֹ הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כָּזוֹ אֲשֶׁר אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעֵר כְּלָל, וְאִם בְּנֵי אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶּה לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הָיוּ מַתְמִידִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בַּטְלָן, כִּי אֲפִלּוּ כַּמָּה דִּבּוּרִים שֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶה עוֹשֶׂה רֹשֶׁם גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם.

רַבֵּנוּ זַ"ל אָמַר (שִׂיחוֹת הָרַ"ן סִימָן צח) שֶׁבַּקִּיץ מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים לָצֵאת בַּשָּׂדֶה בֵּין הָעֲשָׂבִים וּלְהִתְבּוֹדֵד לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁאָז כָּל יְבוּל הַשָּׂדֶה נִכְלָל בִּתְפִלָּתוֹ שֶׁל הָאָדָם, אַשְׁרֵי לוֹ.

הַמְאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם



לְהִתְעַשֵּׁר

בְּכַמָּה דַּקּוֹת

יִתְּי פַּעַם עִם מוֹהֲרָא"שׁ בְּסְעוּדַת שֶׁבַע בְּרָכוֹת, וְכִבְּדוּ אֶת מוֹהֲרָא"שׁ בְּבִרְכַּת הַמָּזוֹן, וּמוֹהֲרָא"שׁ חִפֵּשׂ סִדּוּר, אַךְ בְּכָל הָאוּלָם לֹא נִמְצָא סִדּוּר אֶחָד, וּמוֹהֲרָא"שׁ בְּשֶׁלּוֹ - אֵינוֹ מַתְחִיל לְבָרֵךְ עַד שֶׁיָּבוֹא הַסִּדּוּר, הָיוּ מְעַט בִּזְיוֹנוֹת, מָה אַתֶּם לֹא יוֹדְעִים אֶת נֹסַח הַבְּרָכָה בְּעַל פֶּה?... וּבֵנְתַיִם מִהַרְתִּי לְבֵית מִדְרָשׁ סָמוּךְ וְהֵבֵאתִי סִדּוּר. מוֹהֲרָא"שׁ הִקְפִּיד עַל זֶה כָּל כָּךְ, גַּם בְּמַצָּב שֶׁלֹּא הָיָה נָעִים לְהַמְתִּין, וְהָיָה רָגִיל עַל לְשׁוֹנוֹ לוֹמַר: מַה שֶּׁזָּכִיתִי לִהְיוֹת עָשִׁיר זֶה רַק מֵחֲמַת שֶׁדִּקְדַּקְתִּי בָּזֶה כָּל כָּךְ, זוֹ סְגֻלָּה בְּדוּקָה וּמְנֻסָּה לַעֲשִׁירוּת.

וְיֵשׁ בָּזֶה הַרְבֵּה סְפוּרִים נִפְלָאִים לְסַפֵּר, וְהָעִקָּר לְהוֹצִיא לְמַעֲשֶׂה לָדַעַת שֶׁזּוֹ מִצְוָה כָּל כָּךְ גְּדוֹלָה, שֶׁחֲבָל פָּשׁוּט שֶׁעוֹבֵר יוֹם שֶׁלֹּא זוֹכִים לָהּ, יֵשׁ כָּל מִינֵי תֵּרוּצִים "אֵין לִי זְמַן", "אֲנִי בְּדִיאֵטָה", אֲבָל לְמַעֲשֶׂה הוּא אוֹכֵל הַכֹּל, אֲבָל אֵין לוֹ סַבְלָנוּת לִטֹּל יָדַיִם לֶאֱכֹל כַּזַּיִת לֶחֶם... לֹא חֲסֵרִים הַיּוֹם לְחָמִים בְּרִיאִים וְטוֹבִים שֶׁלֹּא יַשְׂמִינוּ אוֹתְךָ בְּגַשְׁמִיּוּת, אֲבָל בְּרוּחָנִיּוּת יַשְׂמִינוּ אוֹתְךָ עִם מִצְוַת עֲשֵׂה דְּאוֹרָיְתָא שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן, וּמִצְוַת עֲשֵׂה מִדִּרַבָּנָן שֶׁל נְטִילַת יָדַיִם. זֶה מֵבִיא שֶׁפַע! מוּבָא שֶׁמִּי שֶׁמְּדַקְדֵּק לְבָרֵךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן בְּשִׂמְחָה - מֻבְטָח לוֹ שֶׁלֹּא יֶחְסַר לוֹ מְזוֹנוֹ כָּל חַיָּיו! (מְפָרְשֵׁי הַזֹּהַר).

תִּתְבּוֹנְנוּ רַק בַּבְּרָכוֹת, כָּל אֶחָד הוּא יַהֲלוֹם בְּפְנֵי עַצְמוֹ, (אַרְבַּע בְּרָכוֹת כְּנֶגֶד אַרְבַּע עוֹלָמוֹת) "וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ" בָּרוּךְ ה' שֶׁעַד עַכְשָׁו לֹא חָסֵר לָנוּ וְלֹא גָּוַעְנוּ בָּרָעָב חַס וְשָׁלוֹם, וּמֵיָּד אוֹמְרִים "וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד" זוֹ אָכֵן בַּקָּשָׁה, אֲבָל גַּם כֵּן הַבְטָחָה "בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל" אַף פַּעַם לֹא יֶחְסַר לָנוּ כְּלוּם בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּתְוַדַּע כָּעֵת בָּעוֹלָם עַל יְדֵי בִּרְכַּת הַמָּזוֹן שֶׁלָּנוּ, כָּךְ אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל "עַל יְדֵי בִּרְכַּת הַמָּזוֹן נִתְוַדַּע ה' יִתְבָּרַךְ בָּעוֹלָם" אַתָּה יוֹשֵׁב בַּמִּטְבָּח וּמְבָרֵךְ וְאַתָּה מְגַלֶּה אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּכָל הָעוֹלָם, וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכֶה לִבְרָכוֹת עֲצוּמוֹת.

אִם תְּבָרֵךְ מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר בְּשִׂמְחָה לֹא תֶּחְסַר לְךָ פַּרְנָסָה, לֹא מְבַקְּשִׁים לְהַשְׁקִיעַ הַרְבֵּה, סַךְ הַכֹּל סְעוּדָה שֶׁגַּם תֵּהָנֶה מִמֶּנָּה... הַאִם זֶה לֹא עֵסֶק טוֹב, הַאִם נְפַסְפֵּס כָּזֹאת מִצְוָה, כָּזוֹ הִזְדַּמְּנוּת לְגַלּוֹת אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בָּעוֹלָם וְלִזְכּוֹת לְפַרְנָסָה בְּרֶוַח, בְּטַעֲנָה שֶׁל "אֵין לִי זְמַן"?...

(מתוך השיעור השבועי פרשת עקב תשפ"ג)

סִיּוּם שֶׁל הַמִּתְנָה



פֶּלֶא גָּדוֹל הִתְפַּלְאוּ הַמְזֻמָּנִים לְבֵיתוֹ שֶׁל הַגָּאוֹן הַגָּדוֹל רַבִּי זֶעלִיג רְאוּבֵן בֶּענְגִיס זַ"ל, רַבָּהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, הֵם הָזְמְנוּ לִסְעֻדַּת סִיּוּם הַשַּׁ"ס! אִם כָּל אָדָם שֶׁמַּזְמִין לְאֵרוּעַ מְכוֹנֵן כָּזֶה - בֶּאֱמֶת גּוֹרֵם הִתְפַּעֲלוּת, כִּי הֲרֵי לֹא דָּבָר שֶׁל מַה בְּכָךְ לְסַיֵּם אֶת כָּל הַשַּׁ"ס, אֲבָל כָּעֵת, כַּאֲשֶׁר רַק זְמַן קָצָר לִפְנֵי הָאֵרוּעַ הַזֶּה, הֵם יָשְׁבוּ בַּסָּלוֹן הַדַּל שֶׁל הָרַב, וְשָׁתוּ לְחַיִּים עַל סִיּוּם הַשַּׁ"ס, וְכִי מֵאָז סִיֵּם הָרַב שׁוּב אֶת הַשַּׁ"ס? בִּזְמַן כֹּה קָצָר? לְאַף אֶחָד לֹא הָיָה פִּתָּרוֹן לַתַּעֲלוּמָה.

הַחֲבוּרָה הִתְכַּנְסָה בִּדְמָמָה, וְהָרַב הַמַּתְמִיד פָּתַח כְּמַמְתִּיק סוֹד: "אַתֶּם בֶּטַח מִתְפַּלְאִים אִם בֶּאֱמֶת הִתְחַלְתִּי וְסִיַּמְתִּי אֶת הַשַּׁ"ס שׁוּב, אֲחֵרֵי שֶׁכְּבָר הִזְמַנְתִּי אֶתְכֶם לַחֲגֹג אֶת סִיּוּם הַשַּׁ"ס, הַסְּכִיתוּ וְשִׁמְעוּ -

לִפְנֵי זְמַן קָצָר הִזְמַנְתִּי אֶתְכֶם לְסִיּוּם הַשַּׁ"ס 'רָגִיל', אֲבָל כָּעֵת, זֶהוּ סִיּוּם מְיֻחָד בִּמְינוֹ, הֲלוֹא אֲנִי רַבָּהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם, וְעֶבֶד לַצַּבּוּר אָנֹכִי, בָּרוּר לָכֶם שֶׁהִנְנִי מְזֻמָּן לִשְׁמָחוֹת רַבּוֹת - לְסַדֵּר קִדּוּשִׁין בַּחֲתֻנּוֹת, לִהְיוֹת סַנְדָּק בִּבְרִיתוֹת וְעוֹד, הָאֲנָשִׁים לֹא מְדַיְּקִים, לֹא מַחְשִׁיבִים כָּל כָּךְ אֶת הַזְּמַן, וּמְחַכִּים לִנְשׁוּא פָּנִים זֶה אוֹ אַחֵר שֶׁיָּבוֹא... בֵּינְתַיִם כֻּלָּם מְחַכִּים וּמְשׂוֹחֲחִים, נִפְגָּשִׁים וּמְאַחֲלִים זֶה לָזֶה וְכוּ'.

הַזְּמַן עוֹבֵר וַאֲנִי מַרְגִּישׁ, כְּעוֹמֵד עַל קוֹצִים, אֶפְשָׁר לַחֲטֹף עוֹד לְמוּד וְעוֹד מַשֶּׁהוּ טוֹב.

וּבְכֵן מִנְהָג עָשִׂיתִי לְעַצְמִי - אֵינֶנִּי בָּא לְשִׂמְחָה לְלֹא שֶׁאֲנִי מְצֻיָּד עִם גְּמָרָא קְטַנְטֶנָּה, וְכָךְ הִתְחַלְתִּי אֶת הַשַּׁ"ס, מְמַסֶּכֶת בְּרָכוֹת, בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲנִי נֶאֱלָץ לְהַמְתִּין - אֲנִי לוֹמֵד עוֹד כַּמָּה שׁוּרוֹת, בְּמֶשֶׁךְ הַזְּמַן, סִיַּמְתִּי אֶת הַמַּסֶּכֶת הָרִאשׁוֹנָה, וְאַחֲרֶיהָ אֶת הַשֵּׁנִיָּה, עַד שֶׁסִּיַּמְתִּי אֶת כָּל הַשַּׁ"ס רַק מֵהַמְתָּנוֹת לְשִׂמְחוֹת...

אֶת הַסִּפּוּר הַזֶּה, סִפֵּר מוֹהֲרָא"שׁ לַתַּלְמִידִים, כַּאֲשֶׁר רָצָה לְהַחְדִּיר בָּהֶם אֶת יָקְרָתוֹ שֶׁל הַזְּמַן, אֲפִלּוּ הַקָּצָר בְּיוֹתֵר - שֶׁאֶפְשָׁר לֶאֱסֹף בּוֹ הוֹן נִצְחִי, אֲנָשִׁים מִטְּבָעָם מְזַלְזְלִים בִּדְבָרִים קְטַנִּים, הֲרֵי מַה כְּבָר אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת עִם כַּמָּה דַּקּוֹת, מַה כְּבָר חָשׁוּב לְמוּד פְּשׁוּט וְזָרִיז, אֲפִלּוּ בְּגִרְסָא, לֹא בְּעִיּוּן רַב עִם כָּל הַמְּפָרְשִׁים, אַךְ אֵינָם תּוֹפְסִים כִּי הִנֵּה דַּקּוֹת אֵלּוּ יְכוֹלִים לְזַכּוֹת אֶת הָאָדָם עִם כָּל הוֹן אֲמִתִּי וְנִצְחִי! כָּל מִלָּה שֶׁל תּוֹרָה כָּל רֶגַע לְמוּד - שְׁכָרוֹ אֵין סוֹף!

(מתוך 'תוך הנחל' פרשת עקב תשס"ח)

לְמַעֲשֶׂה!

דָּשׁ בַּעֲקֵבָיו

"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן" - אִם הַמִּצְוֹת קַלּוֹת שֶׁאָדָם דָּשׁ בַּעֲקֵבָיו תִּשְׁמָעוּן (רש"י דְּבָרִים ז, יב)

מְעַט גַּם טוֹב

רַבֵּנוּ זַ"ל פַּעַם אָמַר לְמוֹהֲרַנַ"תְּ זַ"ל - "**מְעַט גַּם כֵּן טוֹב**", וְדִבּוּר זֶה נָתַן לוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ אֵיךְ לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, כִּי כְּשֶׁהָיָה רוֹצֶה לִלְמֹד וְהָיָה אֵיזֶה בִּלְבּוּל וּמְנִיעָה, לֹא הִזְנִיחַ אֶת לִמּוּדוֹ, רַק אָמַר לְעַצְמוֹ: "אֶלְמַד קְצָת", וְכֵן עוֹד קְצָת וְעוֹד קְצָת, **עַד שֶׁזָּכָה לִהְיוֹת מַתְמִיד גָּדוֹל.**

רַק כָּכָה מַצְלִיחִים

מִי שֶׁרוֹצֶה בֶּאֱמֶת לִזְכּוֹת לִהְיוֹת קָבוּעַ בְּשִׁעוּרִים כְּסִדְרָן, לִזְכּוֹת לְטַיֵּל בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה - מֻכְרָח שֶׁיִּהְיֶה לוֹ יְדִיעָה זוֹ "מְעַט גַּם כֵּן טוֹב", כִּי לֹא יִמָּלֵט שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עַל כָּל אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם אֵיזוֹ מְנִיעָה וּבִלְבּוּל, אֲבָל אִם יִהְיֶה חָזָק לוֹמַר לְעַצְמוֹ: **"אֶמֶת שֶׁיֵּשׁ לִי כָּעֵת מְנִיעָה וְטִרְדָּה גְּדוֹלָה שֶׁמְּחַמֶּמֶת זֶה אֲנִי מֻכְרָח לְהִתְבַּטֵּל, עִם כָּל זֹאת אֶלְמַד בְּרֶגַע זֶה פָּסוּק אֶחָד חֻמָּשׁ עִם רַשִׁ"י וְהַתַּרְגּוּם"**, וְאָז יִכָּנֵס בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ **"אוּלַי אֶפְשָׁר עוֹד פָּסוּק"**, **"עוֹד מִשְׁנָה אוֹ כַּמָּה שׁוּרוֹת גְּמָרָא"** וְכוּ', וּבְאֹפֶן הַזֶּה יִזְכֶּה לַחֲטֹף רֹב טוּב הַצָּפוּן.

רַק דִּבּוּר אֶחָד

כֵּן הַדָּבָר כַּמּוּבָן בְּדִבּוּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, "אוּלַי כְּדַאי לִי עַכְשָׁו לְדַבֵּר דִּבּוּר אֶחָד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ" וְאָז עוֹד דִּבּוּר וְכוּ', בַּדֶּרֶךְ הַזֹּו יִצְטַבֵּר אֶצְלוֹ בְּמֶשֶׁךְ הַיּוֹם הַרְבֵּה דִּבּוּרִים לְהוֹן גָּדוֹל, וְכֵן בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת: לְמָשָׁל בְּמִדַּת הַשִּׂמְחָה, אִם עוֹבֵר עָלָיו אֵיזֶה מַשְׁבֵּר וְקָשֶׁה לוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וּלְהַמְתִּיק הַכֹּל: **"אֶהְיֶה בְּשִׂמְחָה רַק עַכְשָׁו מְעַט, וְאֶרְקֹד קְצָת, אֲפִלּוּ בֵּינֵי לְבֵין עַצְמִי"** וְאָז **"אוּלַי עוֹד מְעַט"**, וְכָךְ יַמְשִׁיךְ אֶת הַשִּׂמְחָה לְכָל הַיּוֹם כֻּלּוֹ.

(שִׂיחוֹת מוֹהֲרָא"שׁ חֵלֶק ב' עֶרֶךְ "מְעַט")

דפוס צבעים אמיתיים

לזכות ולרפואת ר' **שלמה ברוך** בן **רבקה** הי"ו

לעילוי נשמת **סעדיה** בן **חיים**

לזכות **עמנואל בן יהודית אריאלה** להצלחה ולזיווג הגון בקרוב

לזכות **יוסף אלימלך** בן **שינדל**

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: BRESLEV.SHELY@GMAIL.COM

להשתתפות בזכות הגדולה בהדפסת והפצת הגיליון

בהעברה בנקאית: ע"ש "ידידי עיר ברסלב"

בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437

בנדרים פלוס: קופת "ידידי עיר ברסלב"

לציין בהערה: עבור גיליון בהיכלו